

CEMÂLNUR SARGUT

TASAVVUF SOHBETLERİ

AÇIK DENİZE

yolculuk

Hazırlayan: Sadık Yalsızuçanlar

İÇİNDEKİLER

AÇIK DENİZ'E YOLCULUK	9
ŞÜKÜR	13
I. "EVET ÇOK FAKİRİM, BEN AŞK ŞEYHİYİM..." ..	15
II. "TASAVVUF, İNCİTMEMEK VE İNCİNMEMEKTİR"	25
III. "YAŞAYAN BİR VELÎ GÖRMEK, İNSANI ÇOK MUTLU EDİYOR..."	37
IV. "BEN BENİ TERK EYLEDİM, GÖRDÜM Kİ AĞYAR KALMADI."	45
V. "SÂMİHA ANNE NEFSİ İÇİN DEĞİL, ÂLEM İÇİN ÇABA GÖSTERİRDİ..."	49
VI. "EĞER SEN, BENİM AŞKIMLA NEFSİNİ YOK EDER VE ÖLÜRSEN, BUNUN DİYETİ BEN OLURUM, KENDİMİ VERİRİM..."	59
VII. "BEN, SADECE BENİ TANIDIĞIN DEVREDE SENİN HOCAN OLMADIM; DOĞDUĞUN GÜNDE, ÖLECEĞİN GÜNE KADAR VE ÖBÜR ÂLEMDE DE HOCAN OLMAYA DEVAM EDECEĞİM..."	67
VIII. "ALLAH'IN CEMÂLİNİ GÖRME ZEVKİNE, BÜTÜN İSİMLERİNİ İDRAK ETME ZEVKİNE MÜRŞİTLE BİRLİKTE ULAŞIRSIN."	73
IX. "PEYGAMBER'İN MÂNÂSİ DA, ASLINDA ALLAH'I SEYRETMENİN ZEVKİDİR..."	85

X.	“ALLAH BÜTÜN SAÇILARI O’NA SAÇTI. SEN BİR ŞEY ALMAK İSTİYORSAN, GİT O’NDAN AL.”	95
XI.	“SECDE KIL ÂDEM’E TÂ Kİ HAKK’A KUL OLASIN...”	109
XII.	KÖMÜR ELMASA “BEN SENİN GİBİ NASIL OLABİLİRİM?” DİYE SORUNCA, ELMAS “YAN KARDEŞİM.” DER.....	143
XIII.	“İNSANLARI SEVECEKSİN, ÖLÜMLERİ İLE EKİLİP, DOĞUMLARI İLE ÇOĞALACAK KADAR ONLARLA BİR VE BERABER OLACAKSIN.”	155
XIV.	“LÂ DİYECEKSEN BARİ LÂ İLÂHE İLLALLAH.” DE.....	163
XV.	“BENİ SEVİYORSAN BENİM SEVDİĞİM HER ŞEYİ SEVECEKSİN, BENİM DE SEVMEDİĞİM YOK.”	171
XVI.	“HÜSN-Ü MUTLAK DEĞİL MİDİR ALLAH? NİÇİN TEMÂŞÂ-I HÜSN OLSUN GÜNAH. HER HÜSN BİR DELİL-İ KUDRETTİR. ONUN TEMÂŞÂSI AYNEN İBÂDETTİR.”	179
XVII.	“NEFSİNE VE ARZULARINA MAĞLUP OLAN KİŞİLERİN KALPLERİ DE ASLINDA PARLAK MÜCEVHERLER GİBİDİR. FAKAT İHMAL, ONLARIN DA KALPLERİNİN BU VAZO GİBİ KARARMASINA SEBEP OLUR.”	191
XVIII.	“BİZİM DİNİMİZ LÂNET DİNİ DEĞİL, BİZİM DİNİMİZ SEVMEK DİNİ.”	203
	GENEL DİZİN.....	215

AÇIK DENİZ'E YOLCULUK

İslâm irfanının en zengin damarlarının yüzyılımızda kesiştiği en yetkin insanlardan, benzersiz bilge Ken'an er-Rifâî'nin ve muakipleri Sâmiha Ayverdi'nin, Meşkûre Sargut'un; bu zengin irfanın bağlularının izini süren bir modern zamanlar Râbia'sı olan Cemâlnur Sargut'la, bir televizyon programının sınırları içinde gerçekleşti bu konuşma. Kendileri, her zamanki cömertliği ile lütfettiler, Açık Deniz'i onurlandırdılar. Bizi, sahilsiz bir ummana taşıdılar. Muhammedî hakikat ve ahlâkın en yetkin hâмили Ken'an er-Rifâî'ye, Sâmiha Ayverdi'ye, onların taşıdığı sırra ilişkin konuştuk.

Bu kitapçığın öyküsü böyle başladı. Belgin Hanım başta olmak üzere, Cemâlnur Sargut Hanımefendi'nin birer siyânet meleği gibi, ıslıl ıslıl gönlümüzde dolaşan dostları himmet ettiler. Nihayet size ulaştı.

Dileğimiz, bu güzelim sohbetlerin sürmesi...

Bendeniz müflis dahi değilim. Müflis olabilmek için vaktiyle bir sermayesi olmak gerektir.

Bu yüzden sözü uzatmaksızın, sizi bu irfan sofracığına çağırıyorum.

Gerçeklik, iyilik ve güzellik O'ndan, kusurlar bizdendir.

Sadık Yalsızuçanlar

*“Gerçek dost Allah’tır ve her kim bu gerçeği
bilirse Allah da onun dostudur.”*

Ken’an er-Rifâi

*“Ne tuhaf, bu gökkubbenin altında herkes
bir şeyler duyup bir şeyler söylüyor; fakat
her duyuş, her söyleyiş ve her görüş, nihayet,
mukabil olduğu eşyayı aksettiren bir ayna
parçacığına benziyor. Fakat nerede o kâmil ve
mükemmel duyuş ve duyuruş ki, içine bütün
cihanın aksettiği muazzam bir ayna olsun...”*

Sâmiha Ayverdi

ŞÜKÜR

*Hamd olsun Ken'an ilinde doğmuşum
Bunca yıldır O'nun nuru ile dolmuşum
Sevgisiyle, bilgisiyle, irşadıyla yoğrulmuşum
Başka ne istenir ki, şükür elhamdülillah*

*Şimdi artık âşık gibi sevebilsem
Her vücutta artık seni bulabilsem
Her olandaki hayrı görebilsem
Başka ne istenir ki, şükür elhamdülillah*

*Ah, edep edip de insan olunca
Üftâde olup, yükselmeye fırsat bulunca
İradeyi o Sultan'a tam bağlayınca
Başka ne istenir ki, şükür elhamdülillah*

*Efendim sende gördüm bütün doğruları
Sende buldum diğer bütün evliyâları
Senle sevdim Allah'ımı, Habîbullah'ı
Ayırmazsan beni senden, şükür elhamdülillah*

*Efendim! Kalbimin sahibi sensin
Sen iste ki ruh, nefsi yensin
Himmat et, Asuman yakîne gelsin
Vuslata erince, şükür elhamdülillah*

I.

“EVET ÇOK FAKİRİM, BEN AŞK ŞEYHİYİM...”

Hem cemâl hem celâl... Cem makamında, birleme makamında, zat tecellisine mazhar olan bir kâmilin buzurundayız...

Ken'an er-Rifâî Hazretleri'yle ilgili bir şey anlatmak isterim: Küçükken kitap almak için Yeşil Kitabevi'ne gitmişim, baktım ve Hocam'ın *Sohbetler* kitabını gördüm. Hemen, ben bu kitabı almak istiyorum, dedim. “Tanıyor musunuz?” dediler. Ben de, Ken'an er-Rifâî Hazretleri kabul ederse öğrencisi olmak isterim, dedim. Bunun üzerine beyefendi, “Çok zariftirler, herkesi kabul ederler.” dediler. Gerçekten ayrımsız bir Sultan Ken'an er-Rifâî Hazretleri. Galiba Mısrî-i Niyâzi Hazretleri, bu tür mürşitliğe, zat şirki yapmayan mürşitlik diyor. Yani ayrımsız hepimizi kabul ettiler.

*Mesnevî-i Şerif*te buyrulduğu gibi, mürşidin büyüklüğü mesela, terzinin en iyisi en kötü kumaşı dikmesinden, doktorun en iyisi hastayı iyi etmesinden anlaşılır. Hocalarımız, bizi bile adam etmeye çalıştıklarına göre, onların ne kadar yüce olduklarını siz-biz idrak

edebiliyoruz hakikaten. Buyurduğunuz gibi celâl ve cemâlin; celâl seviyesinde öğretmenin, cemâl seviyesinde hâlin tecellîsini görüyoruz Hocamız'da.

Aynı zamanda Balkan havası var, Osmanlı'yı temsil eden bir kâmil havası var...

Ben hep Hz. Mevlânâ'nın yüce oğlu, Hz. Veled'i düşünürüm. Şöyle der: "Dün gri elbiseyle doğudan gelen, bugün kırmızı elbisesiyle batıdan geldi." Efendimiz, kırmızı elbiseyle batıdan gelenlerden ama gri elbisenin aynısı; Hakikat-i Muhammedî'yi taşıyorlar mübârek mânâlarında ve kendileri de buyuruyorlar ki: "Ben karşımda benim aksimi görmek isterim, yoksa ne yapayım o öğrenciyi" diyor.

Ken'an er-Rifâî Hazretleri yüzyılımızın, modern zamanımızın çok büyük bir bilgesi. Rifâî olarak mâruflar, biliniyorlar ama zannediyorum aynı zamanda birkaç irfânî geleneğin; Kâdirî, Mevlevî, Şâzelî geleneklerinin de temsilcisi, çok yönlü ve çok zengin.

Bu da bize şunu öğretiyor: Hocam, devir ilerleyip kemâl devrine girildikçe ve ilim Allah'ın mânâsını bu kadar âşikâr ettikçe, tarîk-i Muhammedî üzerinde olmanın, dolayısıyla yolların hakikatlerini birleştirmenin ne kadar önemli olduğunu bize gösteriyorlar. O hakikaten meşrep olarak Rifâî, çünkü hiçlik, yokluk Sultanı; "Bu kapkara yüzle Allah'ın huzuruna nasıl varayım?" diyen bir Sultan. Sâmiha Annem bir gün,

Hocam'ı anlatmak için yazıyorlarmış. Kendileri teşrif etmişler ve “Ne yazıyorsun Sâmiha?” demişler. Sâmiha Annem, “Sizi anlatmaya çalışıyorum efendim.” demiş. Bütün yazılanları alıp yırtmışlar ve “Benim Hocam bir hiçtir” diye yaz kızım, buyurmuşlar. Bu kadar mütevâzi bir güzelliğin içinde ancak Kibriyâ tecellî eder ve orada da celâlinin havasını yakalıyorsunuz.

Siz de çok iyi bilirsiniz ki Abdülkâdir Geylânî Hazretleri celâl tecellîsini, “ilmi, gönüllere nakşetmek olarak” anlatıyor. Hocam'da bu tecellî hat safhadadır. Sâmiha Anne'yle, Semiha Cemâl Hanımefendi huzurlarına girerken -ikisi de çok gençler- “Bizi mecbur ettiler, buraya soktular ama biz kimseye ‘Efendi’ demeyiz” diyorlar. Çıktıklarında kapıda hizmet edenlerin ayaklarına kapanıp, “Siz ne şanslı insanlarsınız” dediklerini anlatıyorlar. Buradan da anlaşılıyor ki nazar edenin tesiri çok kuvvetli ama nazar edilenin de nefsinin aradan çekmesi, ne kadar güzel değil mi? Böyle bir Sultan.

Şâzeliliğin dolu dolu dünyayı yaşayan, dünyayı yaşarken Allah'la ilişkiyi asla kesmeyen, o muazzam havasını da yaşıyor ve yaşatıyorlar. “Mürşidin özelliği, kılıcın iki yüzü gibi, madde ile mânâyı eşit şekilde götürebilmesidir.” diye buyuruyorlar.

Aynı zamanda, Mevlevîlikte tecellî eden aşkın hakikatini Hocam'da görüyoruz. “Siz ne kadar fakirsiniz” diyen öğrencisine, “Evet çok fakirim, ben aşk şeyhiyim” diyen bir Sultan. Bu nedenle, onda bu dört tarîkin

mânâlarını seyredabiliyoruz. Belki de, çok sık bahsettikleri Hz. Nakşibendî'nin o muazzam ibâdet zevkini de Efendimiz'de görüyoruz. Sabahlara kadar, gecede yüz rekât namaz kılmış. Yani yedi yaşına kadar olan tüm namazlarını kılıyorlar. Dört dörtlük bir müşid-i kâmil görüyoruz karşımızda.

Abmed er-Rifâî Hazretleri'nden söz etme lütfunda bulunur musunuz?

Efendim haddimizi aşar, Sultan çok büyük. Bazı devirler, insân-ı kâmilleri âşikâr etmiş. İşte o devirlerden biri. Abdülkâdir Geylânî, Ahmed el-Bedevî ve İbrâhim Desûkî Hazretleri'yle de aynı devirde yaşıyorlar. Dört ebu'l-alemeyn (İki bayrağın sahibi. Bu iki bayrak Rifâîlik ve Kâdirîlik bayrağıdır ki Hz. Geylânî'nin vefatından sonra Kâdirîlik de Rifâîlik de Ahmed er-Rifâî'de toplanmıştır) gibi görünüyorlar ve Hz. Pîr'de akıl almaz bir tevâzu görüyoruz. Mübârek, domuza selâm verirlermiş, “Kendimi Allah'ın mahlûkuna selâma alıştıyorum.” derlermiş. Yine kendisine kırbaçla vuran ve “Çekil yolumdan” diyen zâtın elini öptüklerinde, “Yapmayın bu kadar efendim” denilince, “Ne var, onun vazifesi dövmek, benim vazifem öpmek; ikimiz de vazifelerimizi yaptık” diyecek kadar mütevâzi.

Yine benim çok etkilendiğim bir hikayesi de şöyle: Yeni derviş olmuş bir öğrencisi, kendilerini iftara davet ediyor. Fakat içeri girip de, çocukları ve eşi

“Kocacığım, babacığım hoş geldin!” diye karşılınca, Hazret’i kapıda unutup kapıyı da yüzüne kapatıyor. Hazret kapıda bekliyor. Adamcağız teravih namazına çıkarken, hocasını kapıda görünce deliye dönüyor ama Hazret’in cevabı olağanüstü. Şöyle buyuruyorlar: “Bizde köpektaki kadar sadâkat yok mu ki, yapanın yaptırının Allah olduğunu idrak etmeyelim. Haydi gidip teravih namazımızı kılalım, gelince karnımızı da doyururuz.” İşte onun tesiri kulluğundaki Rabliğindedir.

Yani tasavvufun özelliklerini, kurucu olarak kendisinde bulabiliyoruz. Halka hizmet, yaratılmış olan her şeye hürmet, muhabbet ve hizmet Hakk’a bizlettir. Hz. İmam Ali Efendimiz’in turab özelliğini buluyoruz, mesela cüzzamlıları alıp eve götürdüğünü...

Ayrıca uyuz köpeklere, kedilere günlerce bakarak iyileştirdiğini de biliyoruz. Yani bütün mahlûkata hürmet halinde, yaratılmış her şeyde Allah’ı seyretmenin zevkini yaşamışlar. Hz. Pîr, büyük bir tarikat kurucusu, çünkü okuduğunuz zaman etkileniyorsunuz. O tevâzunun yanında, aynı zamanda taviz vermeyecek kadar şerîata da bağlı. Burası çok etkileyici, bu derece yokluk ve hiçlik hâlinin, Allah’ın emirleri karşısında ne kadar titiz olduğunu seyretmek, insanı titretiyor gerçekten.

Buyurduğunuz gibi kılıç, İmam Ali Efendimiz'in kılıcı Zülfikar için de, iki tarafı keser diye söylendi. Hakîkatin çift kutuplu doğasını izhar eden bir sembol olarak celâl, cemâl, zâhir, bâtın, hakîkatin içi-dışı, zâhiri-bâtını olarak olabilir mi acaba?

Kesinlikle çok doğru. Belki de şöyle mi düşünmeliyiz bilmiyorum; bir tarafı ile nefsini kesen insanın, diğer tarafıyla da haksızlıklarla mücadele etme hakkı oluyor. Yani kendinde birliği sağlayamayanın başkasına faydası olmaz. Ama nefsin arzu ve isteklerini Zülfikar'ın o keskin tarafıyla yok eden birdir. Çok şükür onun karşılığında nasıl güzel bir âlem yaratıyor kendisine. Her yerde, Efendimiz'de de bunu görüyoruz. Yani iki elle yaratılmış olmanın hakîkati var; celâl ve cemâl gibi.

Efendimiz'in Kâbe'deki putları yıkması ya da şairin, "İbrâhim içindeki putları devir, nefsini kes" o anlamda.

Çok güzel buyurdunuz. Belki de şöyle düşünebiliriz. Kur'ân-ı Kerîm'de Hz. Hızır'ın, Hz. Mûsâ'ya, nefsini nasıl yok edeceğini anlatışı Mısırî Niyâzi Hazretleri'nin yorumuyla şöyledir: Mâlum âlîniz, Hızır iki yetime ait gemiye bir delik açarak Mûsâ'yı şaşırtır. İtirazı terk edeceğine söz vermiş olan Mûsâ şaşkınlıkla Hızır'a itiraz eder.

Bu hâlin tasavvuftaki yorumu şudur ki; gemi bizim nefsimizdir. İnsan mürşitle karşılaşana kadar îmanlı

dahi olsa kendini her şeyin sahibi zanneder. Aniden kâmil insanla karşılaşır ve onun sonsuz bilgisinin içindeki akıl almaz tevâzuunu görür. Nefsine bir delik açılır. Bu delik onun ruhu ve kalbi olan iki yetime ait vücudunu ilerde karşılaşacağı korsanlar olan şeytandan korur. Daha sonra Hızır oynamakta olan küçük bir çocuğun başını keser. Hz. Mûsâ şaşkın, ikinci defa itirazda bulunur. Aslında mürşit olan Hızır arzu ve isteklerimizin başını kesmektedir. Zîra o arzu ve istekler o çocuğun daha sonra ailesinin ve etrafının îmânını yok etmeye çalışacağı gibi mânâmıza ulaşmamızı engelleyecektir. Sonrasında Hızır, ahlâksız bir şehrin yıkık duvarını örer. Mûsâ tekrar itiraz eder. Hızır orada çocuk yaşındaki kâmil insana ait maddî mânevî hazineyi korumaya almıştır. Tıpkı mürşidin îmân duvarını örerek bizi korumaya aldığı gibi.

Buyurduğunuz gibi Hz. Ali'nin, Hz. Peygamber'in sırtında put kırışı gibi. Ben hep düşünürüm ki her devirde Ali makamında bir sultan, Hz. Peygamber'in sırtında taşınarak, bizim putlarımızı kırıyor çok şükür.

Bu hayranlık, bu aşk, bu şevk nereden geliyor Hocam? “Muhabbet-i Mevlânâ, muhabbet-i Muhammed, muhabetullahtır” buyuruyor büyükler. Biz neden Ken'an er-Rifâî'yi bu kadar çok seviyoruz, Sâmiha Ayverdi Anne'yi bu kadar çok seviyoruz?

Efendim Ken'an er-Rifâî Hazretleri'nde, hakikaten Hakikat-i Muhammedî'yi seyretmek mümkün. Yani

AÇIK DENİZE
yolculuk
Hazırlayan: Sadık Yalsızuçanlar

CEMÂLNUR SARGUT

Mutasavvıflar Kehf sûresinin 109. ayetini şöyle yorumlar:
"Bütün ağaçlar kalem, denizler mürekkep olsa Allah'ın kelimesi olan
insân-ı kâmilin bir tek vasfını bile anlatamaz."

"Cemâlnur Sargut'la Açık Deniz'e Yolculuk" sizi sizden görünerek
avlayan bir insân-ı kâmile, Muhammedî hakikat ve ahlâkının
yüzyılımızdaki büyük temsilcisi Ken'an Rifâî Hazretleri'nin
mânâ denizine doğru yolculuğa davet ediyor.

2009, 2011 ve 2012 yıllarında Sadık Yalsızuçanlar'ın
Cemâlnur Sargut ile "Açık Deniz" programındaki konuşmalarından
oluşan bu kitapta Ken'an Rifâî'nin manasını devam ettiren
Sâmiha Ayverdi'yi, Meşkûre Sargut'u ve sohbet halkasındaki
diğer münevverleri de tanıyoruz.

Cemâlnur Sargut, Açık Deniz'deki bu yolculuğumuzda bize rehberlik
ediyor ve bizi Peygamber Efendimiz'den (s.a.s) Kur'ân-ı Kerîm'e,
Hz. Mevlana'dan Ehli Beyt'e, Muhyiddin İbn-i Arabî'den Niyâzî-i
Mısri'ye, İslam Araştırmaları Kürsüleri'nden Tasavvuf'a,
İnsân-ı Kâmil'den Aşk'a, Şükür'den Mirac'a;
uçsuz bucaksız bir denize yolculuğa çıkarıyor.

ISBN 978-605-5902-53-7

9 786055 902537

#Açıkdenizyolculuk

